

A Pécsi Ítéltábla a Hámori és Soltész Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Soltész Beatrix ügyvéd, ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Kőrössy és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kőrössy Mária ügyvéd, ügyvéd címe) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű és **II.rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránt a Zalaegerszegi Törvényszéken indított perében a 2012. szeptember 17. napján kelt 6.P.20.912/2009/158. számú ítélet ellen az alperesek részéről 162. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és a felperes részéről Pf.III.20.815/2012/3. szám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az I. rendű alperest terhelő marasztalás összegét 9.519.580 (kilencmillió-ötszáztizenkilencezer-ötszáznyolcvan) forintra, és ebből 6.290.117 (hatmillió-kettőszázkilencvenezer-száztizenhét) forintnak az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatára leszállítja.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Mellőzi az I. rendű alperesnek az állam javára le nem rótt eljárási illetékben és állam által előlegezett költségben való marasztalását.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek együttesen 30.000 (harmincezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított - a jogorvoslati kérelmek elbírálása szempontjából jelentős - tényállás szerint H. J. és K. J. házasságából 1988. február 15. napján született az I. rendű alperes. Az I. rendű alperes édesapja, H. J. és a

felperes édesanyja, H. G. között 1988. nyarától kezdődően állt fenn érzelmi kapcsolat. H. G. 1990. december 15. napján házasságot kötött B. Z. I.-nal, akit az 1991. május 15. napján született felperes apjaként a születési anyakönyvbe bejegyezték. Az I. rendű alperes szülei 2000. május 14. napján autóbalesetben elhunytak. A Z. Városi Bíróság 15.P.20.418/2006/9. számú ítéletével a közlekedési balesetben ugyancsak megsérült I. rendű alperest gondnokság alá helyezte, gondnoka apai nagyanyja, a II. rendű alperes. A Z. Városi Bíróság 11.P.20.253/2005/24. számú ítéletével megállapította, hogy a felperesnek nem B. Z. I. az apja. A 2008. október 15. napján kelt és 2008. december 19. napján jogerőre emelkedett 11.P.21.242/2006/28. számú ítélet szerint a felperes apja H. J.

A z.-i. x1. helyrajzi szám alatt felvett Z., G. utca 7. szám alatti ingatlan pinceszintjén lévő élelmiszerüzletet a II. rendű alperes üzemeltette. Az 1993. július 30. napján kelt adásvételi szerződéssel H. J. a perbeli ingatlan tulajdonjogát, míg a II. rendű alperes haszonélvezeti jogát vásárolta meg. Az 1.725.000 forint vételárból a szerződéskötéskor megfizettek 172.500 forintot, míg az összesen 1.552.500 forint összegű vételárhátraléokra - évi 3% kamat mellett - az eladó 1993. augusztus 1. napjától 2028. július 10. napjáig részletfizetési kedvezményt biztosított. A vételárhátralékból az I. rendű alperes szüleinek haláláig 453.061 forintot, 2004. április 13. napjáig 348.138 forintot, míg 2005. június 1. napján további 694.651 forintot fizettek vissza. A 2007. október 3. napján megkötött adásvételi szerződéssel az alperesek az ingatlant 12.800.000 forint vételárért értékesítették. Rögzítették, hogy a vételárból 8.960.000 forint az I. rendű alperest, mint állageladót, míg 3.840.000 forint a II. rendű alperest, mint haszonélvezeti eladót illeti meg. Az adásvételi szerződést 2007. december 10. napján úgy módosították, hogy a II. rendű alperes holtig tartó haszonélvezeti jogáról ellenérték nélkül mond le az I. rendű alperes javára. Az ingatlaneladás kapcsán az I. rendű alperesnek 485.453 forint személyi jövedelemadót kellett megfizetnie.

H. J. 1990-ben ajándékozás útján szerezte meg a z.-i x2. helyrajzi szám alatt felvett Z., E. utca 20. szám alatti ingatlan tulajdonjogát. Ebben az időpontban az ingatlanon egy 1961-ben épített lakóépület és egy 1969-ben létesített önálló melléképület állt. 1992-től az I. rendű alperes szülei, majd haláluk után az alperesek az ingatlanon jelentős bővítési és átalakítási munkákat végeztek. Az ajándékozáskori állapot figyelembevételével az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke 3.100.000 forint lenne. Az I. rendű alperes szülei által elvégzett bővítési és átépítési munkák a jelenlegi 12.200.000 forint bekölthető forgalmi értéken belül 4.160.000 forint értéket képviselnek, míg a szülők halála után végzett beruházások értéknövelő hatása 5.050.000 forint.

A hagyatéki és póthagyaték eljárás költségeként az I. rendű alperes 103.620 forintot, öröklési illetékként 346.194 forintot, míg a fellebbezéssel nem érintett zalaegerszegi 7161 helyrajzi szám alatt felvett ingatlan értékesítése kapcsán 230.577 forint személyi jövedelemadót fizetett meg.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest közös tulajdon megszüntetése jogcímén 5.718.963 forint és annak késedelmi kamata, jogalap nélküli gazdagodás címén 10.774.757 forint és késedelmi kamata megfizetésére. A II. rendű alperest annak tűrésére kérte kötelezni, hogy a z.-i x2. helyrajzi számon felvett ingatlan felperes által öröklés jogcímén megszerzett 32/100 tulajdoni hányada 4.537.500 forint megváltási ár megfizetése ellenében az I. rendű alperes tulajdonába kerüljön. A felperes keresetét arra alapította, hogy az örökhagyó hagyatékának fele részét a törvény erejénél fogva attól függetlenül megszerezte, hogy a hagyaték átadása az I. rendű alperes részére történt. Miután pedig a tulajdoni igények nem évülnek el, az apai hagyaték tárgyaira nézve $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonjoga megállapítását, és a közös tulajdon megszüntetését, míg az I. rendű alperes által időközben értékesített ingatlanok tekintetében jogalap nélküli gazdagodás címén a vételár fele részének, és késedelmi kamatainak megtérítését kérte.

Az I. rendű alperes módosított ellenkérelmében 6.927.113 forint erejéig a kereseti követelést elismerte, ezt meghaladóan annak elutasítását kérte. Az ingatlanok értékesítése kapcsán fizetett személyi jövedelemadó, az öröklési illeték, a hagyatéki, illetőleg a póthagyatéki eljárás költségeinek 1/4 része tekintetében a felperes által jogalap nélküli gazdagodás címén érvényesített követeléssel szemben beszámítási kifogással élt, míg a felperes késedelmi kamat iránti igényét arra tekintettel tartotta alaptalannak, hogy a keresetindítást megelőzően részére felajánlott 7.000.000 forintot a felperes nem fogadta el, így a jogosulti késedelem a kötelezeti késedelmet, és ezáltal késedelmi kamatfizetési kötelezettségének megállapítását kizárja.

A felperes a beszámítási kifogás útján érvényesített követelések elévülésére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 9.993.123 forintot, és ebből 6.763.660 forintnak 2008. december 19. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát. A II. rendű alperest annak tűrésére kötelezte, hogy a z.-i x2. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanok a felperest illető 21/100 tulajdoni hányada 2.072.000 forint megváltási ár megfizetése ellenében az I. rendű alperes tulajdonába kerüljön. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, az I. rendű alperest kötelezte részperköltség megfizetésére, illetve az állam által előlegezett kereseti illeték és szakértői díj megfizetésére. Rendelkezett a perfeljegyzés törléséről és ítéletét 6.927.113 forint főkövetelés erejéig előzetesen végrehajthatónak nyilvánította.

A z.-i x1. helyrajzi szám alatt felvett ingatlan tekintetében megállapította, hogy miután a II. rendű alperes haszonélvezeti jogáról ellenérték nélkül mondott le, a vételár teljes egészében az I. rendű alperest illette. Így az apai hagyaték értéke a teljes vételár fele, vagyis 6.400.000 forint, amelyet csökkenteni kell a szülők halála után a vételár törlesztésére teljesített befizetések teljes összegével, azaz 1.042.789 forinttal. E számítások eredményeként az I. rendű alperes jogalap nélküli

gazdagodás címén 2.678.606 forint megfizetésére köteles, jogosulti késedelem hiányában ennek az összegnek a kereseti kérelemben igényelt időponttól járó késedelmi kamatával együtt. A z.-i x2. helyrajzi számú ingatlan kapcsán az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy azt H. J. a házasság fennállása alatt ajándék jogcímén szerezte meg, így az 1961-ben és 1969-ben létesített felépítményekkel együtt különvagyonát képezte. Az 1992-1994-ben elvégzett építési munkák házastársi közös vagyonból történtek, ezért azok $\frac{1}{2}$ része tartozik az apai hagyatékhoz, míg a szülők halála után történt további beruházások alapján kizárólag az I. rendű alperes javára keletkezett többlettulajdonjog. Az ingatlan forgalmi értékét és az egyes építési munkák eredményeképpen bekövetkezett értéknövekedés összegét a perben beszerzett két szakértői vélemény közül dr. P. I. igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleménye alapján állapította meg. Álláspontja szerint annak helytálló voltát nem csupán az I. rendű alperes megbízása alapján készült szakvélemény, hanem az alperesek által külön is hivatkozott, a környékbeli ingatlanokra vonatkozó forgalmi adatok is alátámasztották. A szakértői véleményt arra a felperesi hivatkozásra tekintettel sem találta aggályosnak, hogy dr. P. I. a felépítmény becsült műszaki értékét annak ellenére figyelembe vette, hogy építészsakértői kompetenciával nem rendelkezik. A szakértő ugyanis hangsúlyozta, hogy az általa alkalmazott alapvető érték-megállapítási mód az összehasonlító módszer volt, amely mellett az értékösszetevők műszaki részértéke csak sokadlagos jelentőséggel bírt. Dr. P. I. szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság az apai hagyaték értékét 5.181.000 forintban állapította meg, így a II. rendű alperest megillető haszonélvezeti jog levonását követően a felperes a közös tulajdon megszüntetése címén 2.072.000 forint megváltási árra tarthat igényt. Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a beszámítási kifogás útján érvényesített követelések elévülése - a x1. helyrajzi számú ingatlan eladása kapcsán megfizetett személyi jövedelemadó kivételével - az apaság megállapítása iránti perben hozott ítélet jogerőre emelkedéséig, azaz 2008. december 19. napjáig nyugodott. Miután azonban az I. rendű alperes beszámítási kifogását csak 2012. március 2. napján terjesztett elő, a követelések elévültek, és azok beszámítására a Ptk.297.§-ának (2) bekezdésére tekintettel sem volt lehetőség. A z.-i x1. helyrajzi számú ingatlan eladása kapcsán megfizetett 485.454 forint összegű személyi jövedelemadóval kapcsolatos követelés viszont nem évült el, azt az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta, és összesen 121.363 forint megtérítésére kötelezte a felperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek fellebbezéssel, míg a felperes csatlakozó fellebbezéssel élt.

Az alperesek fellebbezésükben a teljes marasztalás összegét 8.983.455 forintra, ezen belül a jogalap nélküli gazdagodás címén történt marasztalás összegét 5.753.992 forintra kérték leszállítani azzal, hogy a másodfokú bíróság ez utóbbi marasztalási összeg tekintetében késedelmi kamatfizetési kötelezettségüket mellőzze. A z.-i x1. helyrajz szám alatt felvett ingatlannal kapcsolatosan kifejtették, hogy a 2007. december 10. napján kelt szerződésmódosítás 3. pontja szerint a II. rendű alperes haszonélvezeti jogáról az I. rendű alperes javára mondott le. A

lemondás kifejezetten azért történt, hogy a II. rendű alperessel egy háztartásban élő, a balesetben megrokkant és elnehezült helyzetben lévő I. rendű alperes nagyobb összegű vételárhoz jusson, ezért a lemondást nem lehet valamennyi leszármazott javára történnnek tekinteni. Erre figyelemmel a 12.800.000 forint vételárból le kell vonni a haszonélvezeti jog 3.840.000 forintos ellenértékét, abból a szülők halála után az I. rendű alperes által teljesített 1.042.789 forint összegű befizetést, és az így fennmaradó 7.917.211 forint $\frac{1}{4}$ része, vagyis az elsőfokú ítéletben megállapított 2.678.606 forinttal szemben 1.979.303 forint illeti a felperest. Miután azonban az I. rendű alperesnek késedelmi kamatfizetési kötelezettsége áll fenn a felperes felé, a felperest is terheli az egyes vételárrészletek után a késedelmi kamat megfizetésének kötelezettsége. A közös tartozásra befizetett kamat 280.535 forint, amelynek fele, azaz 140.267 forint terheli a felperest. A hagyatéki eljárás és a póthagyatéki eljárás költsége, a 2001. szeptember 19. napján kiszabott öröklési illeték, továbbá a 7161 helyrajzi szám alatti ingatlant érintő személyi jövedelemadó, összesen 680.391 forint tekintetében tévesnek találták az elsőfokú bíróságnak a követelések elévülése tekintetében kifejtett álláspontját. A felperesnek H. J-től való származására vonatkozó ítélet jogerőre emelkedéséig az elévülés nem kezdődhetett meg, miután a felperes nem számíthatott arra, hogy az évekkel korábban elhunyt vérszerinti apja után más személynek öröklési igénye keletkezik. Hivatkoztak arra is, hogy a pert megelőzően a felperes részére 7.000.000 forint megfizetését felajánlották, amelyre a felperes érdemben nem nyilatkozott, ezért a jogosulti késedelemre figyelemmel a jogalap nélküli gazdagodás címén megítélt marasztalási összeg tekintetében a késedelmi kamatfizetési kötelezettség nem áll fenn.

A felperes a fellebbezési tárgyaláson pontosított csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, és az I. rendű alperest terhelő marasztalás összegének 10.968.500 forintra történő felemelését kérte, azzal, hogy az I. rendű alperes 6.610.167 forint tekintetében köteles késedelmi kamatot fizetni. A II. rendű alperest annak tűrésére kérte kötelezni, hogy a z.-i x2. helyrajzi szám alatti ingatlan a felperest illető 328/1000 tulajdoni hányada kerüljön 3.200.860 forint megváltási ár megfizetése ellenében az I. rendű alperes tulajdonába. Álláspontja szerint a z.-i x2. helyrajzi szám alatti ingatlan tekintetében az elsőfokú bíróság tévesen fogadta el dr. P. I. igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményét. Dr. P. I. építészszakértői kompetenciával nem rendelkezik, ennek ellenére tételesen nyilatkozott az egyes időszakokban végzett beruházások műszaki értékére. Az ingatlan és a telek jelenlegi forgalmi értékének meghatározásához ugyan elegendő ingatlanforgalmi szakismeret, annak megállapításához viszont, hogy az ingatlan jelenlegi forgalmi értékén belül az egyes beruházások milyen értéket képviselnek, nélkülözhetetlen a műszaki-építészeti kompetencia, amellyel a perben kirendelt szakértők közül csak N. A. szakértő rendelkezik. Így az elsőfokú bíróság elfogadhatta dr. P. I. ingatlanforgalmi értékre tett megállapításait, az egyes építmények értéke tekintetében viszont csakis N. A. szakvéleményéből indulhatott volna ki. A helyes ingatlanforgalmi és műszaki adatok alapján - II. rendű alperest megillető haszonélvezeti jog értékét is figyelembe véve - 3.200.870 forint illeti a felperest a tulajdoni hányada I. rendű alperes általi

megváltása fejében. Nem vitatta, hogy a z.-i x1. helyrajzi szám alatti ingatlan vonatkozásában indokolt a II. rendű alperest megillető haszonélvezeti jog értékének a levonása, azonban az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni, hogy az ingatlant az örökhagyó és a II. rendű alperes közösen vásárolták meg olyan módon, hogy az örökhagyó tulajdonjogot, a II. rendű alperes pedig haszonélvezeti jogot vett. A vételárból a haszonélvezeti jog akkori értéke, tehát 40% a II. rendű alperest terhelte. Ehhez képest az alperesek által a H. J. halála után kifizetett vételárrészekből a II. rendű alperest terhelő 416.800 forintot az I. rendű alperes nem háríthatja át a felperesre. Mindezek mellett is a felperes részére a x1. helyrajzi szám alatti ingatlan tekintetében jogalap nélküli gazdagodás címén megítélhető összeg 2.403.500 forint, vagyis 274.856 forinttal kevesebb, mint az elsőfokú ítéletben megállapított összeg. Alaptalannak találta a vételárrészek tekintetében a felperes késedelmi kamat iránti igényét, mivel a jogalap nélküli gazdagodás címén neki járó összeghez csak az ítélet folytán juthat hozzá. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul számolta el a terhére a x1. helyrajzi szám alatti ingatlan kapcsán az I. rendű alperes által kifizetett személyi jövedelemadó $\frac{1}{4}$ részét, összesen 121.363 forintot. A felperes egyrészt nem tehető felelőssé amiatt, hogy az alperesek az ingatlant olyan időszakon belül értékesítették, amelyre tekintettel személyi jövedelemadót kellett fizetniük, másrészt az apaságot megállapító ítélet jogerőre emelkedése után az I. rendű alperesnek módjában állt volna az adóhatósági eljárásban is irányadó elévülési határidőn belül a felmerült új tényre tekintettel az adó arányos részének visszatérítését kérni.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés kisebb részében alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetések nagyobb részével is egyetértett a másodfokú bíróság.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a z.-i x2. helyrajzi szám alatti ingatlan forgalmi értékének megállapításánál N. A. igazságügyi ingatlanforgalmi és műszaki szakértő szakvéleményével szemben dr. P. I. igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményét fogadta el. Előre bocsátja a másodfokú bíróság, hogy miután az egyes alvagyonok bekerülési költség viseléséhez való hozzájárulásának aránya egyik építkezés esetén sem volt vitatott, a beruházások műszaki-bekerülési költségének megállapítása a szakértőknek nem képezte feladatát. Mindkét szakértőnek arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy az egyes időszakokban megvalósult építkezések az ingatlan forgalmi értékét milyen mértékben emelték. E szakértői feladat teljesítése során N. A. szakértő sem az egyes beruházások tényleges műszaki-bekerülési költségéből indult ki, hanem a rendelkezésére álló összehasonlító adatok alapján a felépítmények fajlagos átlagárát határozta meg.

A bírói gyakorlat szerint a szakértővel szemben követelmény, hogy szakértői véleményében ne csak végkövetkeztetéseit ismertesse, hanem annak alapjait, és részletes indokait is. Így ingatlanforgalmi szakértői vélemény esetén elvárás mindazoknak az összehasonlító adatoknak a részletes és pontos feltüntetése, amelyek közrehatottak a szakértői vélemény meghozatalánál, és amelyeknél fogva

a szakértői vélemény helyessége ellenőrizhető (Legfelsőbb Bíróság P.törv.III.21.214/1964). N. A. szakértői véleményének 9. oldala 1-6. pontig tartalmazza azokat az összehasonlító adatokat, amelyek alapján a perbeli telek, illetve az építkezés egyes ütemeiben megvalósult felépítmények fajlagos átlagárát meghatározta. Az összehasonlító adatok azonban sem helyrajzi szám, sem utca, illetve házszám megjelölést nem tartalmaznak, a felépítmény jellegére, annak állapotára a szakértő nem utal, az ügyletek létrejöttének idejét nem jelöli meg. Az összehasonlító adatok hiányosságaira figyelemmel az ezek felhasználásával megállapított fajlagos átlagárát, és az ezen alapuló szakértői véleményt figyelembe venni nem lehetett.

Dr. P. I. igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleménye - bár a szakértő műszaki szakértői kompetenciával nem rendelkezik - tartalmazza az egyes időszakokban megvalósult építmények (épületrészek) becsült műszaki részértékét. Magából a szakvéleményből, illetve a szakértő 2011. június 19. napján kelt beadványából is megállapítható azonban, hogy szakvéleményét piaci összehasonlító módszer alkalmazásával készítette el, a forgalmi érték megállapítás során az értékösszetevők becsült műszaki részértéke csak egyike volt a felhasznált adatoknak. Számításai során a Magyar Építészkamara éves kiadványában közzétett, az adott épületre, építményszerűségekre vonatkozó átlagos fajlagos költségmutatót alkalmazta, amely lényegében egy statisztikai érték, felhasználása műszaki szakértői kompetenciát nem igényel. Szakértői véleménye ugyanakkor összehasonlító adatokkal részletesen alátámasztott, kellően megindokolt és ellenőrizhető, megállapításait az alperesek felkérésére készült peren kívüli szakértői vélemény, és a perben csatolt egyéb összehasonlító adatok is alátámasztják. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a felperes csatlakozó fellebbezésében kifejtett okból a z.-i x2. helyrajzi szám alatt ingatlan tekintetében az I. rendű alperest terhelő marasztalási összeg felemelésére.

A z.-i x1. helyrajzi szám alatti ingatlan tekintetében - csatlakozó fellebbezésének tartalmából következően - a felperes sem vitatta, hogy a II. rendű alperes részéről a haszonélvezeti jogról való lemondás kizárólag az I. rendű alperes javára szólt, és nem kifogásolta a haszonélvezeti jog ellenértékének figyelembevételét az elszámolás során. Egyetértett ugyanakkor a másodfokú bíróság azzal a hivatkozással, hogy az I. rendű alperes szüleinek halála után teljesített vételárrészekből - miután az 1993. július 30. napján kelt adásvételi szerződés értelmében a II. rendű alperes a haszonélvezeti joghoz nem ingyenesen, hanem ellenérték fejében jutott hozzá - indokolt a haszonélvezeti jog megszerzésével kapcsolatos költségek levonása. Az I. rendű alperes szüleinek halálát követően teljesített 1.042.000 forintból tehát levonandó annak 40%-a, így az I. rendű alperes 625.200 forint elszámolását kérheti. A felperes fellebbezésében is igényelt elszámolási módot követve a 12.800.000 forint vételárat csökkenteni kell a haszonélvezeti jog ellenértékével, 3.840.000 forinttal, majd abból le kell vonni a tulajdonjog megszerzésével kapcsolatos 625.200 forint költséget, így a felperes a fennmaradó 8.334.800 forint ¼ részére, összesen 2.083.700 forintba tarthat igényt. A vételárrészek elszámolása az elsőfokú bíróság ítéletében történt meg, a

felperes részéről késedelem nem állapítható meg, ezért az alperesek alaptalanul igényelték e tekintetben a felperesnek késedelmi kamatban való marasztalását.

A másodfokú bíróság mindenben egyetértett az elsőfokú bíróságnak az elévülés nyugvása, illetve az egyes követelések elévülése tekintetében elfoglalt álláspontjával, így a felperes fellebbezésében kért 170.098 forint beszámítására lehetőséget nem látott. Alaposnak tartotta viszont a x1. helyrajzi szám alatti ingatlan értékesítése kapcsán felmerült személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség beszámítását kifogásoló felperesi fellebbezést. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi XCVII. törvény 4.§-ának (5) bekezdése, illetőleg az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 164.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel ugyanis az alperesek az elévülési időn belül az adó visszatérítés lehetőségétől nem voltak elzárva.

A másodfokú bíróság sem látott lehetőséget az elsőfokú ítéletben megállapított késedelmi kamatfizetési kötelezettség mellőzésére a felperes, mint jogosult késedelmére hivatkozással. Az alperesek a 2009. május 5. napján kelt levelükben kizárólag peren kívüli egyezség esetére ajánlották fel, hogy 7.000.000 forintot a felperes javára gyámhatósági fenntartásos betétben helyeznek el. Ennek elfogadása viszont a felperest a további - részben alapos - igénye érvényesítésétől megfosztotta volna, így a felajánlott összeg visszautasításával az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott jogszabályi rendelkezésekre tekintettel késedelembe nem esett.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb fellebbezett részében helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása a perköltségre kihatással nem volt, azonban a Pp.253.§-ának (3) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság mellőzte az I. rendű alperesnek feljegyzett eljárási illetékben és állam által előlegezett költségben történt marasztalását. A felperes személyes költségmentességére figyelemmel feljegyzett költségek viseléséről a bíróságnak a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 15.§-ának (1) bekezdése értelmében az eljárást befejező határozatában kellett döntenie. Az I. rendű alperes részére azonban az elsőfokú bíróság az eljárás folyamán teljes személyes költségmentességet engedélyezett, így a Kmr. 13.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel a költségek viselésére nem lehetett kötelezni.

Az alperesek 1.009.668 forint perértékű fellebbezése fele részben vezetett sikerre, a felperes 1.354.233 forint perértékű csatlakozó fellebbezése 1.128.870 forint összegig sikertelen volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy a felperes köteles az alpereseknek 30.000 forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni, figyelemmel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.23.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontjára és (5) bekezdésére, valamint 4/A.§-ának (1)

bekezdésére. A felperes és az I. rendű alperes teljes személyes költségmentességben, a II. rendű alperes illetékmentességre kiterjedő részleges személyes költségmentességben részesült, ezért a fellebbezési és a csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket a Kmr.13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2013. április 11.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelül: